

dr Monika Przybylska-Cząstkiewicz¹
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Systemy wsparcia odnawialnych źródeł energii po wejściu w życie ustawy o odnawialnych źródłach energii

Support systems of renewable energy sources after the entry into force of the Law on Renewable Energy Sources

Streszczenie: Artykuł przedstawia podstawowe systemy wsparcia produkcji energii elektrycznej w źródłach odnawialnych, które stanowią podstawę rozwoju zarówno polityki energetycznej Unii Europejskiej (w tym Polski), jak również polityki ochrony środowiska. Autorka dokonuje analizy nowych rozwiązań prawnych dotyczących systemów wsparcia produkcji energii ze źródeł odnawialnych obowiązujących od dnia wejścia w życie ustawy o odnawialnych źródłach energii. Akt ten jest jednym z fundamentalnych reżimów regulacyjnych mających wpływ na osiągnięcie unijnych celów w zakresie ochrony środowiska i wzrostu udziału energii odnawialnej w stosunku do zużycia energii konwencjonalnej.

Słowa kluczowe: energia odnawialna, świadectwa pochodzenia, aukcja, pomoc publiczna

Abstract: The article presents the basic support systems for electricity production from renewable sources. They are the basis for the development of both European Union energy policy (including Polish) as well as environmental policy. The Author analyzes the new legal solutions of systems support the production of energy from renewable sources applicable from the date of entry into force of the law on renewable energy sources. This act is one of the fundamental regulatory regimes affecting the achievement of EU objectives in the field of environmental protection and increase the share of renewable energies in the consumption of conventional energy.

Keywords: renewable energy, tradeable green certificates, auction, public aid

Wstęp

Polska jako kraj członkowski (od 2004 r.) zobowiązana jest do implementacji prawa Unii Europejskiej (UE), ustanowionego przede wszystkim w dyrektywach unijnych. W zakresie prawa energii odnawialnej Polska nie wykonała obowiązku w terminie, bowiem nie dokonała implementacji dyrektywy PE i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, zmieniającej i w następstwie uchylającej

---

¹ Adres do korespondencji: Monika Przybylska-Cząstkiewicz, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, ul. C.K. Norwida 25, 50-375 Wrocław, tel. 607 943 882, e-mail: monika_przybylska@o2.pl

dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE² (dalej: dyrektywa 2009/28/WE) w terminie wskazanym w art. 27 tej dyrektywy, tzn. przed 5 grudnia 2010 r. W konsekwencji Polsce zostały przedstawione zarzuty nieprzestrzegania prawa UE, które zostały wycofane dopiero w lutym 2015 r. w wyniku zakończenia prac legislacyjnych dotyczących przyjęcia krajowej ustawy implementującej dyrektywę 2009/28/WE. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (dalej: ustawa o OZE)³ jest kompleksowym aktem prawnym zawierającym regulacje wspierające rozwój wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. To właśnie one będą głównym przedmiotem analizy niniejszej publikacji, w której wskazane zostaną prawne instrumenty (głównie w zakresie wsparcia wytwarzania energii), dzięki którym Polska dąży do wywiązania się z unijnego obowiązku w zakresie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych.

Jak powszechnie wiadomo, UE do 2020 r. ma osiągnąć cel w postaci wzrostu konsumpcji energii ze źródeł odnawialnych do 20% całkowitego zużycia energii w UE. Cel ten jest przełożony na cele indywidualne określone wprost w załączniku nr 1 do dyrektywy 2009/28/WE. W przypadku Polski udział energii ze źródeł odnawialnych ma wynosić 15% w ogólnym zużyciu energii. Poza określeniem celu głównego i celów jednostkowych nałożonych indywidualnie na państwa członkowskie, UE w dyrektywie 2009/28/WE nałożyła na państwa członkowskie szereg obowiązków związanych z realizacją ich celów indywidualnych w kontekście osiągnięcia celu głównego. Są to między innymi obowiązki prawno-administracyjne związane z dostępem instalacji źródeł energii odnawialnej do sieci elektroenergetycznej, jak również przepisy związane z podjęciem i wykonywaniem inwestycji w odnawialnych źródłach energii⁴.

Polska, jak każdy kraj członkowski UE, została – zgodnie z art. 4 dyrektywy 2009/28/WE – zobowiązana do przyjęcia i przedłożenia Komisji Europejskiej (KE) krajowego planu w zakresie rozwoju źródeł odnawialnych⁵. Wypełniając zobowiązanie unijne, w 2010 r. Polska przyjęła plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych⁶, z którego wynika, że w warunkach polskich decydujące znaczenie, w kontekście osiągnięcia postawionego celu 15% udziału energii ze źródeł odnawialnych w strukturze energii finalnej brutto w 2020 r., będą miały postępy poczynione w czterech obszarach: 1) energetyce wiatrowej, 2) produkcji biogazu, 3) produkcji biomasy oraz 4) w biopaliwach transportowych.

---

² Dz. Urz. UE L 140/16.

³ Dz.U. poz. 478, 2365.

⁴ A. Arasto, L. Kujanpää, T. Mäkinen, R.W.R. Zwart, J.H.A. Kiel, J. Vehlou, *Analysis and implications of challenges in achieving the targets of EU RES-E directive*, [w:] *Biomass and Bioenergy* 38 (2012), s. 109-110.

⁵ Zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy 2009/28/WE „państwa członkowskie powiadamiają Komisję o swoich krajowych planach działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych najpóźniej do 30 czerwca 2010 r.”.

⁶ W celu przejrzystości planów przygotowywanych przez państwa członkowskie w pierwszym roku po wejściu w życie dyrektywy 2009/28/WE, KE wydała decyzję zawierającą schemat, według którego państwa członkowskie zobowiązane zostały do przygotowania wskazanych planów. Decyzja KE 2009/548/WE z dnia 30 czerwca 2009 r. ustanawiająca schemat krajowych planów działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na mocy dyrektywy 2009/28/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

Te cztery obszary w 2020 r. stanowić będą łącznie ok. 94% zużycia energii ze wszystkich źródeł odnawialnych⁷.

Systemy wsparcia w Polsce

Najistotniejsze z punktu widzenia rozwoju energii ze źródeł odnawialnych są systemy wsparcia wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych⁸. Obowiązująca dyrektywa 2009/28/WE umożliwia państwom członkowskim finansowe wsparcie wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, a pomoc w tym zakresie traktuje jako dozwoloną, zgodnie z traktatowymi przepisami regulującymi pomoc publiczną. Jednocześnie wspomniana dyrektywa (jak i inne akty prawa unijnego) nie narzuca państwom członkowskim określonego systemu wsparcia, co oznacza, że prawo UE daje państwom członkowskim w tym zakresie szeroki zakres swobody⁹. Prawo i praktyka państw członkowskich prowadzą jednak do wniosku, że inwestycje w sektorze źródeł energii odnawialnej finansowane są przede wszystkim za pomocą podstawowych (bezpośrednich) systemów wsparcia oraz pochodnych (pośrednich) systemów wsparcia. Wśród tych pierwszych dominują systemy taryf gwarantowanych (*feed-in tariffs*) lub systemy świadectw pochodzenia, zwany inaczej systemem zielonych certyfikatów (*tradeable green certificates*), wspomagany szeregiem obowiązków publicznoprawnych nałożonych na uczestników rynku energetycznego. Z kolei do drugich (pochodnych/pośrednich systemów wsparcia) zaliczane są między innymi subsydia, kredyty preferencyjne oraz ulgi podatkowe¹⁰.

Ustawa o odnawialnych źródłach energii przewiduje reformę systemu wsparcia podstawowego (bezpośredniego)¹¹, bowiem wprowadza system aukcyjny, który zacznie obowiązywać od 1 lipca 2016 r. i będzie obowiązywał obok (a nie zamiast) systemu świadectw pochodzenia (zielonych certyfikatów), z zastrzeżeniem jednak, że wytwórcy, którzy wyprodukują energię z odnawialnych źródeł energii po 1 lipca 2016 r., będą mogli uczestniczyć jedynie w systemie aukcyjnym. Z kolei wytwórcy, którzy wyprodukują energię z odnawialnych źródeł energii przed 1 lipca 2016 r. będą mogli w dalszym ciągu uczestniczyć w systemie świadectw pochodzenia lub skorzystać z systemu aukcyjnego. Szczegóły nowych rozwiązań prawnych przedstawione zostaną poniżej. Dodatkowo nowe rozwiązania prawne przewidują specjalne zasady wsparcia dla wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji¹². W tym zakresie ustawa o OZE przewiduje

⁷ Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych dostępny jest na stronie <http://www.mg.gov.pl/Bezpieczenstwo+gospodarcze/Energetyka/Odnawialne+zrodla+energii/Krajowy+plan+dzialan> (dostęp 29.09.2015 r.).

⁸ V. Lauber, *The European Experience with Renewable Energy Support Schemes and Their Adoption: Potential Lessons for Other Countries*, [w:] *Renewable Energy Law & Policy Review*, 120/ 2011, s. 126-127.

⁹ Szerzej zob. A. Bohdan, M. Przybylska, *Podstawy prawne odnawialnych źródeł energii i gospodarki odpadami w Polsce*, C.H. Beck, Warszawa 2015, s. 6-7.

¹⁰ P. Rio, P. Mir-Artigues, *Combinations of support instruments for renewable electricity in Europe: A review*, [w:] *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 40 (2014), s. 288.

¹¹ Na temat konieczności reformy polskiego systemu wsparcia zob. Z. Muras, *System wsparcia źródeł odnawialnych de lege ferenda – zmieniać, ale jak?*, „Rynek Energii”, nr 6(97)/2011, s. 111 i n.

¹² Zgodnie z art. 2 pkt 19 ustawy o OZE, mikroinstalacja, to instalacja odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie **większej niż 40 kW**, przyłączona do sieci elektroenerge-

system cen gwarantowanych (*feed-in tariffs*), uzależniając cenę gwarantowaną od wielkości mikroinstalacji (do 3 kW¹³ oraz powyżej 3 kW do 10 kW¹⁴).

Podstawowe (bezpośrednie) systemy wsparcia: od systemu świadectw pochodzenia (zielonych certyfikatów) do systemu aukcyjnego

W Polsce od 1 października 2005 r. obowiązuje system świadectw pochodzenia (zielonych certyfikatów), który został wprowadzony w związku z implementacją dyrektywy 2001/77/WE w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych¹⁵. Istotą tego systemu jest to, że ustawodawca nałożył na określone podmioty obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia (w określonej ilości i w określonym terminie) świadectw pochodzenia (zielonych certyfikatów)¹⁶. Głównym uczestnikiem systemu świadectw pochodzenia jest przedsiębiorstwo energetyczne, które posiada koncesję (wydawaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, dalej: Prezes URE) na wytwarzanie energii i sprzedaje tę energię odbiorcom końcowym (a więc podmiotom wykorzystującym energię na własne potrzeby)¹⁷. Podmiot uczestniczący w systemie może uzyskać świadectwo pochodzenia na dwa sposoby. Po pierwsze, może wytworzyć energię elektryczną w źródle odnawialnym, a następnie złożyć wniosek do Prezesa URE o wydanie tego świadectwa. Po drugie, ze względu na to, że świadectwa pochodzenia inkorporują prawa majątkowe i są zbywalne, przedsiębiorstwo energetyczne może zakupić wymagane przepisami prawa świadectwo pochodzenia na Towarowej Gieldzie Energii¹⁸. Alternatywnie, zamiast uzyskać i przedstawić świadectwo pochodzenia do umorzenia, przedsiębiorstwo energetyczne może uiścić (na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) opłatę zastępczą. Opłata ta jest integralnym elementem polskiego systemu wsparcia, zatem jej uiszczenie traktowane jest jako spełnienie obowiązku nałożonego ustawą (to jest obowiązku polegającego na uzyskaniu i przedstawieniu do umorzenia świadectwa pochodzenia; art. 52 ustawy o OZE).

Uzupełnieniem obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia jest ustawowy obowiązek zakupu energii wytworzonej ze źródła odnawialnego. Świadczy to o tym, że ustawodawca zagwarantował

---

tycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 120 kW.

¹³ Dla hydroenergii, energii wiatru na lądzie oraz energii promieniowania słonecznego cena wynosi 0,75 zł za 1 kWh. Zob. art. 41 ust. 10 ustawy o OZE.

¹⁴ Dla biogazu rolniczego cena wynosi 0,70 zł za 1 kWh, dla biogazu pozyskanego z surowców pochodzących ze składowisk odpadów cena wynosi 0,55 zł za 1 kWh, dla biogazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków cena wynosi 0,45 zł za 1 kWh, dla hydroenergii 0,65 za 1 kWh, dla energii wiatru na lądzie – 0,65 zł za 1 kWh, dla energii promieniowania słonecznego 0,65 zł za 1 kWh. Zob. art. 41 ust. 15 ustawy o OZE.

¹⁵ Dz. Urz. L 283/33 z 27.10.2001 r. s. 121.

¹⁶ Zob. art. 52 ustawy o OZE.

¹⁷ Poza wskazanym przedsiębiorstwem energetycznym, obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia nałożony został na domy maklerskie, towarowe domy maklerskie, odbiorców końcowych (zawierających transakcje na giełdzie towarowej i poza giełdą towarową) oraz odbiorców przemysłowych. Wskazane podmioty zobowiązane są do wykonania obowiązku po spełnieniu przesłanek określonych w art. 52 ust. 2 ustawy o OZE. Por. A. Bohdan, M. Przybylska, dz. cyt. s. 45-50.

¹⁸ Ustawa z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 197 z późn. zm.

producentom energii elektrycznej w źródle odnawialnym zakup tej energii. Obowiązek zakupu energii wytworzonej w źródłach odnawialnych nałożony został na sprzedawcę zobowiązanego (art. 41, 41 i 92 ustawy o OZE). Sprzedawca zobowiązany jest to sprzedawca energii elektrycznej wyznaczony przez Prezesa URE w drodze decyzji przy uwzględnieniu wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia danego roku¹⁹. Cechą charakterystyczną wskazanego obowiązku jest również cena zakupu energii przez sprzedawcę zobowiązanego. Z przepisów prawa wynika, że musi być ona co najmniej równa średnim cenom energii konwencjonalnej rynku konkurencyjnego w poprzednim roku kalendarzowym.

Nie ulega wątpliwości, że w ramach rynkowego wsparcia wytwarzania i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych²⁰ środkami promującymi ekonomiczną efektywność jej produkcji jest ustawowy, obowiązkowy system umarzania świadectw pochodzenia (zielonych certyfikatów) i handlu prawami majątkowymi z nich wynikającymi oraz ustawowa, obowiązkowa gwarancja sprzedaży wyprodukowanej energii po określonych cenach oraz dodatkowe przychody wytwórców ze sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia wyprodukowanej przez nich energii. Podsumowując zasady działania systemu, warto wskazać, że aby wytwórca uczestniczył w systemie świadectw pochodzenia, stanowiącym obecnie nie tylko podstawowy środek promocji wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, ale również w konsekwencji odrębny i ważny obszar rynku energii, zapewniający wytwórcy rynkowe wsparcie, konieczne jest uzyskanie przez wytwórcę: 1) członkostwa Towarowej Giełdy Energii (dalej: TGE) lub dopuszczenie do działania na Rynkach Praw majątkowych za pośrednictwem innego członka TGE – Biura Maklerskiego, 2) członkostwa Rejestru Świadectw na Towarowej Giełdzie Energii oraz 3) koncesji na wytwarzanie energii.

Mankamenty systemu świadectw pochodzenia ujawniły się po 2010 r., ponieważ wystąpiło zjawisko nadpodaży świadectw pochodzenia, głównie dlatego, że nastąpił wzrost produkcji ze źródeł odnawialnych, a obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia pozostawał bez zmian. Do raptownego zwiększenia wolumenu produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w największym stopniu przyczyniły się instalacje spalania wielopaliwowego, które po 2010 r. zanotowały najwyższy wzrost (głównie z powodu niskich nakładów niezbędnych do uruchomienia tego typu wytwarzania oraz wysokich przychodów uzyskiwanych z tego tytułu). Technologia, która w ostatnich dwóch latach miała również istotny wpływ na duży wzrost wolumenu świadectw pochodzenia, była energetyka wiatrowa, której moc

¹⁹ Zgodnie z art. 40 ustawy o OZE sprzedawca zobowiązany wyznaczony jest przez Prezesa URE do 15 października każdego roku, na rok następny. Z treści tego przepisu jasno wynika, że po raz pierwszy sprzedawca zobowiązany wyznaczony zostanie do 15 października 2016 r., co oznacza, że obowiązki (nałożone ustawą o OZE) sprzedawcy zobowiązanego będzie pełnił sprzedawca z urzędu, na którego dotychczas (to znaczy na gruncie regulacji ustawy – Prawo energetyczne) nałożony był obowiązek zakupu energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii. Szerzej zob. M. Przybylska, *Sytuacja prawna przedsiębiorstwa energetycznego w sektorze energii odnawialnej*, [w:] *Dziesięć lat polskich doświadczeń w Unii Europejskiej. Problemy prawnoadministracyjne*, tom I, pod red. J. Sługockiego, PRESSCOM, Wrocław 2014, s. 241-243.

²⁰ Szerzej zob. Z. Muras, *Systemy wsparcia bezpośredniego źródeł odnawialnych i kogeneracyjnych – wczoraj, dziś, jutro*, [w:] *Wybrane węzłowe zagadnienia współczesnego prawa energetycznego*, pod red. A. Walaszek-Pyziół, AT Wydawnictwo, Kraków 2012, s. 345-347.

zainstalowana zwiększyła się w 2012 r. o 880 MW²¹. Kolejną niekorzystną sytuacją wpływającą negatywnie na rynek świadectw pochodzenia było wypełnianie obowiązku przez podmioty do tego zobligowane poprzez uiszczanie opłaty zastępczej, nawet w sytuacji gdy cena świadectw pochodzenia była znacząco niższa niż wysokość opłaty zastępczej. Powyższe spowodowało dodatkową kumulację świadectw pochodzenia oraz jeszcze bardziej pogłębiło spadek ich cen²².

Wskazane powyżej zjawiska zachodzące w sektorze energii odnawialnej (głównie w latach 2005-2012) świadczą o tym, że promowanie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych za pomocą systemu świadectw pochodzenia nie okazało się wystarczające dla osiągnięcia nałożonego na Polskę 15% wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych. Dodatkowym utrudnieniem dla osiągnięcia założonego celu był fakt, że system wsparcia w postaci świadectw pochodzenia (połączony z obowiązkiem zakupu energii wytworzonej w źródłach odnawialnych) nie jest zależny od poszczególnych technologii. Polska stanęła zatem przed koniecznością reformy systemu wsparcia wytwarzania energii w źródłach odnawialnych, która miała się odbyć w ramach implementacji dyrektywy 2009/28/WE. Proces legislacyjny ustawy implementującej wskazaną dyrektywę zakończył się przyjęciem 20 lutego 2015 r. ustawy o odnawialnych źródłach energii. Ustawa ta wprowadza reformę polskiego systemu wsparcia, ponieważ polski ustawodawca wprowadził – nieznaną dotychczas prawu energii odnawialnej – system aukcyjny, który w Polsce zacznie obowiązywać od 1 lipca 2016 r. Podstawowym, widocznym *prima facie*, atutem nowego systemu wsparcia jest ustawowa gwarancja wsparcia, która wynosi 15 lat (nie dłużej jednak niż do końca 2035 r.). System aukcyjny ma obowiązywać obok, a nie zamiast, systemu świadectw pochodzenia (zielonych certyfikatów), jednak wytwórcy, którzy wytworzą energię ze źródeł odnawialnych po 1 lipca 2016 r. będą zobligowani do uczestnictwa w systemie aukcyjnym. Z kolei wytwórcy energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych przed 1 lipca 2016 r. będą mogli pozostać uczestnikami systemu świadectw pochodzenia lub podjąć decyzję o uczestnictwie w systemie aukcyjnym.

Podstawą systemu aukcyjnego jest przekazanie, przez wytwórcę energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii, Prezesowi URE oświadczenia o spełnieniu warunku o nieprzekroczeniu wysokości pomocy publicznej (o limicie pomocy publicznej w dalszej części tekstu). Jeżeli Prezes URE stwierdzi niezgodność oświadczenia ze stanem faktycznym przed dniem rozstrzygnięcia aukcji wydaje postanowienie (na które służy zażalenie) o odrzuceniu oferty. Jednym z ważniejszych obowiązków wynikających z systemu aukcyjnego jest obowiązek Rady Ministrów określenia w drodze rozporządzenia (w terminie do 31 października każdego roku) maksymalnej ilości wartości energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, która może zostać sprzedana w drodze aukcji w następnym roku kalendarzowym (art. 72 ustawy o OZE). Z kolei Prezes URE co najmniej raz w roku ogłasza, organizuje i przeprowadza aukcję. Trzeba dodać, że aukcję przeprowadza się oddzielnie na sprzedaż energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej: 1) nie więk-

²¹ Uzasadnienie do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii, s. 16-17.

²² Uzasadnienie do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii, s. 17.

szej niż 1 MW oraz 2) większej niż 1 MW (art. 73 ustawy o OZE). Zatem należy przyjąć, że przepisy przewidują, iż zasadniczo aukcja odbywać się będzie raz w roku, a kolejne – uzupełniające – tylko w przypadku, gdy podczas pierwszej aukcji nie zostanie wyczerpany wolumen energii elektrycznej, która może zostać sprzedana w drodze aukcji w danym roku kalendarzowym.

Ustawa o odnawialnych źródłach energii przewiduje, że w przypadku instalacji odnawialnych źródeł energii już działających lub zmodernizowanych konieczne jest złożenie deklaracji o przystąpieniu do aukcji (art. 71 ust. 1 ustawy o OZE). Pozostali wytwórcy energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (a więc w przypadku nowych instalacji odnawialnych źródeł energii), zamierzający przystąpić do aukcji, podlegają procedurze oceny formalnej ich przygotowania do wytwarzania energii elektrycznej w danej instalacji. Procedurę oceny formalnej przeprowadza Prezes URE na wniosek wytwórcy o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji (art. 75 ustawy o OZE). Prezes URE pisemnie, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, wydaje lub odmawia wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji. Odmowa następuje w formie postanowienia, na które służy zażalenie. Termin ważności zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji wynosi 12 miesięcy (art. 76 ustawy o OZE).

Warto ponadto dodać, że zgodnie z ustawą o OZE minister właściwy do spraw gospodarki na co najmniej 60 dni przed przeprowadzeniem pierwszej w danym roku aukcji ogłasza w drodze rozporządzenia informację o maksymalnej cenie w złotych za 1 MWh, za jaką może zostać w danym roku kalendarzowym sprzedana przez wytwórców w drodze aukcji energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii. Jest to tak zwana cena referencyjna. Cena ta jest odrębnie ustalana dla osiemnastu instalacji odnawialnego źródła energii, wymienionych szczegółowo w art. 77 ust. 4 ustawy o OZE.

Prezes URE na co najmniej 30 dni przed rozpoczęciem aukcji zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej URE ogłoszenie o aukcji. Akcję przeprowadza się, jeżeli zostały zgłoszone co najmniej 3 ważne oferty spełniające wymagania określone w ustawie. Prezes URE ustala regulamin aukcji, który następnie zatwierdza minister właściwy do spraw gospodarki. Aukcję wygrywają ci uczestnicy aukcji, którzy zaoferowali najniższą cenę sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii – aż do wyczerpania ilości i wartości energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii określonej w ogłoszeniu o aukcji. Po zakończonej aukcji wytwórca energii elektrycznej zawiera z właściwym sprzedawcą zobowiązany umowę sprzedaży.

Uwzględniając ogólnie przedstawione zasady działania systemów wsparcia (w formie świadectw pochodzenia i systemu aukcyjnego) trzeba jednak dodać, że na instrumenty wsparcia należy patrzeć znacznie szerzej niż tylko jak na system świadectw pochodzenia (zielonych certyfikatów) i system ceny referencyjnej, bowiem cele Polski – wynikające z dyrektywy 2009/28/WE – możliwe są do osiągnięcia także dzięki następującym środkom (instrumentom) wsparcia wytwórców energii:

1. Obowiązkowi operatorów sieci elektroenergetycznych do zapewnienia wszystkim podmiotom pierwszeństwa w świadczeniu usług przesyłania lub

- dystrybucji energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii (art. 7 ustawy – Prawo energetyczne).
2. Obniżeniu o połowę opłaty za przyłączenie do sieci, ustalonej na podstawie rzeczywistych kosztów poniesionych na realizację przyłączenia, dla odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie wyższej niż 5 MW (art. 7 ust. 8 pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne).
  3. Zwolnieniu z obowiązku uzyskania koncesji przez podmioty wytwarzające energię elektryczną w mikroinstalacji, w małej instalacji, z biogazu rolniczego oraz z biopłynów (art. 3 ustawy o OZE).
  4. Zwolnieniu energii wyprodukowanej w źródłach odnawialnych z podatku akcyzowego; zwolnienie przysługuje wytwórcom korzystającym z systemu wsparcia w formie świadectw pochodzenia. W polskim systemie prawnym znaczenie świadectw pochodzenia wzrosło po wejściu w życie ustawy z 6 grudnia 2009 r. o podatku akcyzowym²³, na podstawie której producenci energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych zwolnieni są z podatku akcyzowego, który wynosi 20 zł/MWh (art. 89 ust. 3 ustawy o podatku akcyzowym). Podstawą zwolnienia z podatku akcyzowego jest dokument potwierdzający umorzenie świadectw pochodzenia energii²⁴. Zwolnienie to stosuje się od ilości energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych, która została sprzedana przez przedsiębiorstwo energetyczne odbiorcom końcowym²⁵. Biorąc pod uwagę podstawę zwolnienia z podatku akcyzowego (decyzja Prezesa URE potwierdzająca umorzenie świadectwa pochodzenia) warto jednoznacznie wskazać, że zwolnienie dotyczy wyłącznie wytwórców energii elektrycznej korzystających z systemu wsparcia w formie świadectw pochodzenia, co oznacza, że zwolnienie z podatku akcyzowego nie będzie obowiązywało w systemie aukcyjnym.
  5. Specjalnym zasadom wytwarzania energii w mikroinstalacjach przez osoby fizyczne. Po pierwsze, wytwarzanie energii w mikroinstalacjach przez osoby fizyczne nie jest traktowane przez ustawodawcę jako wykonywanie działalności gospodarczej (art. 4 ust. 2 ustawy o OZE). Po drugie, przepisy krajowe przewidują uproszczone zasady przyłączenia mikroinstalacji do sieci elektroenergetycznej (co do zasady przyłączenie odbywa się na podstawie zgłoszenia, a nie na podstawie umowy o przyłączenie; art. 9 ust. 8d⁴ ustawy – Prawo energetyczne). Po trzecie, zwolnienie przyłączenia mikroinstalacji do sieci z opłaty (art. 7 ust. 8 pkt 3b ustawy – Prawo energetyczne). Po czwarte, możliwość sprzedaży – niewykorzystanej na własne potrzeby – energii (art. 4 ust. 1 ustawy o OZE). Z prawem sprzedaży skorelowany jest obowiązek sprzedawcy zobowiązanego do zakupu energii (art. 41 ust. 1 ustawy o OZE w zw. z art. 40 ust. 1 ustawy o OZE).

²³ Dz.U. z 2014 r., poz. 752 z późn. zm.

²⁴ Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy o podatku akcyzowym: „zwalnia się od akcyzy energię elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii, na podstawie dokumentu potwierdzającego umorzenie świadectwa pochodzenia energii [...]”. Dokumentem potwierdzającym umorzenie świadectwa pochodzenia jest decyzja Prezesa URE. Por. art. 65 ustawy o OZE.

²⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 lutego 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego, tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 195.

Pochodne (pośrednie) systemy wsparcia

Polska, jak większość państw członkowskich UE, w promocji źródeł energii odnawialnej kładzie nacisk na instrumenty wsparcia podstawowego (bezpośredniego). Obok nich dużą – lecz nie kluczową – rolę odgrywają instrumenty wsparcia pochodnego (pośredniego), takie jak subsydia, kredyty preferencyjne oraz ulgi podatkowe. Instrumenty wsparcia podstawowego (bezpośredniego) odgrywają kluczową rolę, ponieważ są to systemy, na które decydują się państwa członkowskie i o których stanowi dyrektywa 2009/28/WE. Jednak, jak powszechnie wiadomo, rozwój energii ze źródeł odnawialnych byłby niemożliwy bez korzystania przez państwa członkowskie z instrumentów pochodnych, na co zresztą wskazują ostatnie dokumenty przyjęte na szczepku UE. W Polsce możliwe jest wspieranie tej samej inwestycji za pomocą więcej niż jednego środka wsparcia, bowiem wsparcie bezpośrednie (podstawowe) może być połączone ze wsparciem polegającym na dotacjach z programów operacyjnych, dotacjach ze środków funduszowych oraz wsparciem w postaci kredytów preferencyjnych (wsparcie pochodne/pośrednie). Poniżej zostaną wskazane najbardziej powszechne instrumenty wsparcia pochodnego (pośredniego) stosowane w Polsce:

- 1) Dofinansowanie inwestycji źródeł energii odnawialnej z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; na lata 2015-2010 przewiduje się dofinansowanie w ramach następujących programów: LEMUR – Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej, Dopłaty do kredytów na budowę domów energooszczędnych, Inwestycje energooszczędne w małych i średnich przedsiębiorstwach, BOCIAN – rozproszone, odnawialne źródła energii, Prosument – linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii²⁶;
- 2) Dofinansowanie inwestycji źródeł energii odnawialnej z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 3) Środki unijne, wykorzystywane zwłaszcza w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, który został zaakceptowany przez KE decyzją z dnia 16 grudnia 2014 r. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko to krajowy program wspierający gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne. Łączna wielkość środków unijnych zaangażowanych w realizację programu wyniesie 27,41 mld euro, w tym na energetykę przeznaczonych zostanie 2 800,2 mln euro, a na środowisko 3 508,2 mln euro²⁷.

Możliwość wykorzystania zarówno środków wsparcia podstawowego (bezpośredniego), jak i pochodnego (pośredniego) jest podstawowym argumentem, aby wprowadzić prawne (ustawowe) limity pomocy publicznej w zakresie

²⁶ Szczegóły na stronie internetowej <https://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/> (dostęp 6.08.2015 r.).

²⁷ Dane dostępne na stronie

<https://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-zagraniczne/program-operacyjny-infrastruktura-i-srodowisko-2014-2020/> (dostęp 6.08.2015 r.).

Szczegółowy Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko znajduje się na stronie internetowej: http://www.pois.gov.pl/media/1238/POIS_2014_2020_13022015.pdf (dostęp 6.08.2015 r.).

wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Limity, o których mowa, wprowadza ustawa o odnawialnych źródłach energii.

Limit pomocy publicznej w systemie aukcyjnym

W Polsce oba wskazane powyżej zakresy pomocy, tzn. pomoc w formie instrumentów podstawowych (bezpośrednich) oraz pomoc w formie instrumentów pochodnych (pośrednich) są kluczowym zagadnieniem dla rozwoju źródeł odnawialnych. Wprowadzając w Polsce system aukcyjny ustawodawca wprowadził również ustawy limit pomocy publicznej, który przewidziany został dla wytwórców energii biorących udział w aukcji. Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy o OZE na łączną wartość pomocy publicznej składają się:

- 1) Różnica między przychodami ze sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnego źródła energii w instalacji odnawialnego źródła energii, stanowiącymi iloczyn ilości energii i ceny podanej w ofercie dla tej energii elektrycznej a wartością sprzedaży tej samej ilości energii elektrycznej ustaloną według średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w poprzednim kwartale (art. 39 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 23 ust. 2 pkt 18a ustawy – Prawo energetyczne) ogłoszonej przez Prezesa URE, obowiązującej w dniu złożenia oferty.
- 2) Przychody uzyskane ze sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia lub wartość tych świadectw uzyskanych, w tym umorzonych, ustalone na podstawie średniej ważonej ceny danego świadectwa w roku, w którym zostało uzyskane, określonej na podstawie transakcji zawartych na giełdzie towarowej.
- 3) Ulgi i zwolnienia w podatkach i opłatach z tytułu wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii.
- 4) Inna pomoc o charakterze inwestycyjnym, bez względu na formę jej udzielania, przeznaczona na budowę lub przebudowę instalacji odnawialnego źródła energii.

Łączna wartość pomocy publicznej dla wytwórcy energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii w instalacji odnawialnego źródła energii nie może przekroczyć różnicy między wartością stanowiącą iloczyn ceny referencyjnej energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, obowiązującej w dniu złożenia oferty przez tego wytwórcę i ilości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnego źródła energii w tej instalacji w okresie 15 lat, a przychodami ze sprzedaży tej samej ilości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnego źródła energii w tej instalacji ustalonymi według średniej/rocznej (art. 39 ust. 1 ustawy o OZE w zw. z art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b ustawy – Prawo energetyczne) ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym ogłoszonej przez Prezesa URE, obowiązującej w dniu złożenia oferty.

Uwzględniając ustawowe założenia, że uczestnikami systemu aukcyjnego mogą być nowi wytwórcy (wytwarzający energię ze źródeł odnawialnych po 1 lipca 2016 r.) oraz dotychczasowi wytwórcy (wytwarzający energię ze źródeł odnawialnych przed 1 lipca 2016 r.), jak również ustawową (15-letnią) gwarancję finansowego wsparcia wytwórców energii ze źródeł odnawialnych przy założeniu prawnego limitu pomocy publicznej (liczonego zgodnie z zasadami wskazanymi

powyżej), przedstawiono poniżej schematy obliczania wsparcia finansowego (przy uwzględnieniu przyjętych stałych danych) dla wytwarzania energii w obu wariantach, tj. przed i po 1 lipca 2016 r.

Tabela 1. Wartość maksymalnego poziomu pomocy dla inwestycji, która rozpocznie wytwarzanie energii elektrycznej po 1 lipca 2016 r.

Charakterystyka instalacji	<ul style="list-style-type: none"> - ilość energii wytworzonej w ciągu roku: 55555 MWh (833 325 MWh/15 lat) - ilość energii sprzedanej w ciągu roku: 50000 MWh (750 000 MWh/15 lat) - cena referencyjna dla danej instalacji: 480 zł/MWh - oferta zgłoszona w ramach aukcji: 450 zł/MWh - średnia cena energii opublikowana przez Prezesa URE w roku, w którym dana instalacja złożyła ofertę w ramach aukcji: 180 zł/MWh - prognozowana średnia arytmetyczna cena energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w okresie 15 lat wsparcia instalacji: 250 zł/MWh - otrzymana pomoc w formie dotacji bezzwrotnej, pomniejszona o koszty związane z jej uzyskaniem 10 000 000 zł - przychody równoważne uzyskanym ulgom i zwolnieniom w podatkach i opłatach, wynikające bezpośrednio z wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji otrzymane w okresie udzielnej pomocy: 0 zł
Wyliczenie łącznej wartości pomocy udzielanej dla instalacji OZE w okresie 15 lat	<p>(oferta zgłoszona w ramach aukcji) * (ilość energii sprzedanej w okresie 15 lat) – (średnia arytmetyczna cena energii elektrycznej z okresu 15 lat) * (ilość energii sprzedanej w okresie 15 lat)</p> <p style="text-align: center;">⇓</p> <p>$450 \text{ zł/MWh} * 750\,000 \text{ MWh} - 250 \text{ zł/MWh} * 750\,000 \text{ MWh} = 337\,500\,000 - 187\,500\,000 = 150\,000\,000 \text{ zł}$</p>
Weryfikacja warunku udzielenia pomocy publicznej	<p>(łączna wartość pomocy udzielona dla instalacji OZE w okresie 15 lat) ≤ (cena referencyjna dla danej instalacji OZE) * (ilość energii elektrycznej wytworzonej w okresie 15 lat) – (średnia cena energii opublikowana przez Prezesa URE w roku, w którym dana instalacja złożyła ofertę w ramach aukcji) * (ilość energii elektrycznej wytworzonej w okresie 15 lat)</p> <p style="text-align: center;">⇓</p> <p>$150\,000\,000 + 10\,000\,000 \leq 480 \text{ zł/MWh} * 833\,325 \text{ MWh} - 180 \text{ zł/MWh} * 833\,325 \text{ MWh}$ $160\,000\,000 \text{ zł} \leq 399\,996\,000 \text{ zł} - 149\,998\,500 \text{ zł}$ $160\,000\,000 \text{ zł} \leq 249\,997\,500 \text{ zł}$</p>
Konkluzja	<p>wytwórca może powiększyć pomoc uzyskiwaną w formie dotacji o 89 997 500 zł i wciąż spełnić warunki pomocy udzielanej na podstawie przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzasadnienia do ustawy o odnawialnych źródłach energii (s. 34-35).

Tabela 2. Wartość maksymalnego poziomu pomocy dla inwestycji, która rozpoczęła wytwarzanie energii elektrycznej przed 1 lipca 2016 r. oraz zamierza przystąpić do aukcji przeznaczonych dla istniejących instalacji OZE

Charakterystyka instalacji	<ul style="list-style-type: none"> - ilość energii wytworzonej w ciągu roku: 55 555 MWh (833 325 MWh/15 lat) - ilość energii sprzedanej w ciągu roku: 50 000 MWh (750 000 MWh/15 lat) - przychody ze sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji otrzymane w okresie udzielonej pomocy: 55 555 000 zł (przy założeniu 5 lat wytwarzania energii elektrycznej i średniej wartości świadectwa pochodzenia w tym okresie na poziomie 200 zł/MWh) - cena referencyjna dla danej instalacji: 420 zł/MWh (średnia ważona cena świadectwa pochodzenia w latach 2011-2013 + średnia cena sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym ogłoszona przez Prezesa URE) - oferta zgłoszona w ramach aukcji: 400 zł/MWh - średnia cena energii opublikowana przez Prezesa URE w roku, w którym dana instalacja złożyła ofertę w ramach aukcji: 180 zł/MWh - prognozowana średnia arytmetyczna cena energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w okresie 15 lat wsparcia instalacji: 250 zł/MWh - otrzymana pomoc w formie dotacji bezzwrotnej, pomniejszona o koszty związane z jej uzyskaniem 10 000 000 zł - przychody równoważne uzyskanym ulgom i zwolnieniom w podatkach i opłatach, wynikające bezpośrednio z wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji otrzymane w okresie udzielonej pomocy: 0 zł
Wyliczenie łącznej wartości pomocy udzielonej dla instalacji OZE w okresie 15 lat	<p>(oferta zgłoszona w ramach aukcji)*(ilość energii sprzedanej w okresie 15 lat) – (średnia arytmetyczna cena energii elektrycznej z okresu 15 lat) * (ilość energii sprzedanej w okresie 15 lat)</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>$400 \text{ zł/MWh} * 750\,000 \text{ MWh} - 250 \text{ zł/MWh} * 750\,000 \text{ MWh} = 300\,000\,000 \text{ zł} - 187\,500\,000 \text{ zł} = 112\,500\,000 \text{ zł}$</p>
Weryfikacja warunku udzielenia pomocy publicznej	<p>(łączna wartość pomocy udzielona dla instalacji OZE w okresie 15 lat) ≤ (cena referencyjna dla danej instalacji OZE) * (ilość energii elektrycznej wytworzonej w okresie 15 lat) – (średnia cena energii opublikowana przez Prezesa URE w roku, w którym dana instalacja złożyła ofertę w ramach aukcji) * (ilość energii elektrycznej wytworzonej w okresie 15 lat)</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>$112\,500\,000 \text{ zł} + 55\,555\,000 \text{ zł} + 10\,000\,000 \text{ zł} \leq 420 \text{ zł/MWh} * 833\,325 \text{ MWh} - 180 \text{ zł/MWh} * 833\,325 \text{ MWh}$ $178\,055\,000 \text{ zł} \leq 349\,996\,500 \text{ zł} - 149\,998\,500 \text{ zł}$ $160\,000\,000 \text{ zł} \leq 199\,998\,000 \text{ zł}$</p>
Konkluzja	<p>wytwórca może powiększyć pomoc uzyskiwaną w formie dotacji o 39 998 000 zł i wciąż spełniać warunki pomocy udzielanej na podstawie przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzasadnienia do ustawy o odnawialnych źródłach energii (s. 35-37).

Podsumowanie

Podstawą unijnej polityki energetycznej do 2020 r. jest 20% udział energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii w UE, przy czym – w celu osiągnięcia celu ogólnego (na poziomie całej UE) – Polska musi osiągnąć 15% udział energii ze źródeł odnawialnych. Jedną z fundamentalnych zasad osiągnięcia powyższych celów (zarówno unijnego, jak i krajowego) jest dopuszczalna pomoc publiczna w zakresie wsparcia wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. Państwa członkowskie, uwzględniając swoje warunki społeczno-gospodarcze, decydują o formach wspierania wytwórców energii ze źródeł odnawialnych. Niemniej jednak na szczeblu UE widoczna jest tendencja zmierzająca do ujednoczenia systemów wsparcia w państwach członkowskich UE. W tym zakresie dużą rolę odgrywają wytyczne KE z 2013 r. zawarte w komunikacie „Wytyczne KE w zakresie tworzenia systemów wsparcia dla energii odnawialnej”²⁸ oraz komunikacie KE z 2014 r. „Wytyczne KE w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014-2020”²⁹. Najistotniejsze jest jednak rozporządzenie KE NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu³⁰.

Reforma polskiego systemu wsparcia, polegająca na wprowadzeniu systemu aukcyjnego, odpowiada standardom unijnym wynikającym ze wskazanych powyżej dokumentów unijnych, założenia unijne przewidyują bowiem, że od 1 stycznia 2017 r. pomoc przyznawana będzie co do zasady w drodze procedury przetargowej (odpowiednik aukcji, o której stanowi ustawa o OZE)³¹. System aukcyjny zacznie obowiązywać w Polsce od 1 lipca 2016 r. i będzie systemem obowiązkowym dla wszystkich wytwórców energii w źródłach odnawialnych po 1 lipca 2016 r. Wytwórcy energii ze źródeł odnawialnych przed 1 lipca 2016 r. (korzystający ze wsparcia w formie świadectw pochodzenia) będą mogli korzystać z dotychczasowego systemu świadectw pochodzenia lub będą mogli otrzymywać wsparcie uczestnicząc w systemie aukcyjnym. Kolejnym ważnym elementem polskiego systemu wsparcia jest ustawowa gwarancja wsparcia. Pomoc publiczna przysługująca wytwórcom energii ze źródeł odnawialnych na mocy ustawy o OZE jest gwarantowana na okres 15 lat, przy założeniu, że nie może być ona przyznana na okres dłuższy niż do 31 grudnia 2035 r. Oznacza to, że ostatnia aukcja powinna odbyć się w 2020 r.

Bibliografia

- Arasto A., Kujanpää L., Mäkinen T., Zwart R.W.R., Kie J.H.A.I, Vehlow J., *Analysis and implications of challenges in achieving the targets of EU RES-E directive*, Biomass and Bioenergy 38 (2012).
- Bohdan A., Przybylska M., *Podstawy prawne odnawialnych źródeł energii i gospodarki odpadami w Polsce*, C.H. Beck, Warszawa 2015.

²⁸ SWD(2013) 439 final z 5.11.2013 r.

²⁹ Dz.Urz. UE C200 z 28.06.2014 r.

³⁰ Dz.Urz. UE L 187/1 z 26.06.2014 r.

³¹ Rozdział 3 pkt 3.3.2.1 komunikatu KE „Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014-2020”.

- Lauber V., *The European Experience with Renewable Energy Support Schemes and Their Adoption: Potential Lessons for Other Countries*, Renewable Energy Law & Policy Review, 120/ 2011.
- Muras Z., *System wsparcia źródeł odnawialnych de lege ferenda – zmieniać, ale jak?*, „Rynek Energii” Nr 6(97)/2011.
- Muras Z., *Systemy wsparcia bezpośredniego źródeł odnawialnych i kogeneracyjnych – wczoraj, dziś, jutro*, [w:] *Wybrane węzłowe zagadnienia współczesnego prawa energetycznego*, pod red. A. Walaszek-Pyziół, AT Wydawnictwo, Kraków 2012.
- Przybylska M., *Sytuacja prawna przedsiębiorstwa energetycznego w sektorze energii odnawialnej*, [w:] *Dziesięć lat polskich doświadczeń w Unii Europejskiej. Problemy prawnoadministracyjne*, tom I, pod red. J. Sługockiego, PRESSCOM, Wrocław 2014.
- Rio P., Mir-Artigues P., *Combinations of support instruments for renewable electricity in Europe: A review*, [w:] *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 40 (2014).